

Výjezdní seminář z obchodního práva
Obchodněprávní judikatura včera, dnes... a zítra?

25. – 27. dubna 2014

Odstoupení z funkce člena voleného orgánu SRO či AS.

Dora Nožičková

4. ročník PF UK

Resumé

Dlouho očekávaná rekodifikace soukromého práva se nevyhnula ani oblasti práv a povinností mezi obchodní korporací a členem jejího orgánu. Cílem předkládané práce je představit institut odstoupení z funkce člena voleného orgánu v kapitálových společnostech v kontextu předrekodifikační právní úpravy a srovnat ji s úpravou novou. V Zákoně o obchodních korporacích je nově odlišně upraven okamžik odstoupení. Doposud funkce zanikla až v okamžiku, kdy odstoupení projednala nebo měla projednat valná hromada. Dle nové právní úpravy funkce končí uplynutím jednoho měsíce od doručení oznámení o odstoupení. Zákon o obchodních korporacích do svého textu nově přímo zakotvuje zákaz odstoupit v době, která je pro korporaci nevhodná. V dosavadní právní úpravě jsme tuto podmínku hledali marně, bylo však možné ji dovodit z povinnosti loajality. V mém příspěvku jsem se pokusila o analýzu dosavadní judikatury s ohledem na její použitelnost do budoucna. Konkrétně vycházím ze třech klíčových rozhodnutí Nejvyššího soudu- sp. zn. 29 Cdo 2863/2008, sp.zn. 29 Odo 181/2003 a sp.zn. 23 Cdo 3867/2007. První judikát naráží na obecnou rovinu úpravy tohoto institutu, vymezuje tedy účel odstoupení jako takového. Druhé rozhodnutí se zabývá otázkou, zda se dá předání oznámení o odstoupení z funkce předsedovi představenstva akciové společnosti považovat za doručení. Třetí příspěvek pojednává o tom, zda má valná hromada povinnost projednat odstoupení z funkce vždy pouze za splnění předpokladu, že toto odstoupení bylo zařazeno v pořadu jednání této valné hromady, obsaženého v pozvánce na valnou hromadu nebo v oznámení o jejím konání.

Obsah:

1. Úvod
2. Smlouva o výkonu funkce
 - 2a. Podmínky a důvody odstoupení
 - 2b. Oznámení odstoupení
 - 2c. Okamžik zániku funkce
3. Judikatura a analýza jejího uplatnění

Prameny :

Odborná literatura:

Havel, B. a kol. Zákon o obchodních korporacích s aktualizovanou důvodovou zprávou. Ostrava: Sagit, 2012

Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol.: Obchodní zákoník. Komentář. 12. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009

Štenglová, Havel, Cileček, Kuhn, Šuk.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. Praha: C.H.Beck, 2013

Rada, Ivan. Odstoupení z funkce. Právní rozhledy, 2009, č.24

Předpisy:

Obchodní zákoník, zákon č. 513/1991 Sb.

Zákon o obchodních korporacích, zákon č. 90/2012 Sb.

Judikatura:

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 29 Cdo 2863/2008

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 29 Odo 181/2003

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 23 Cdo 3867/2007

Úvod

Odstoupení z funkce člena voleného orgánu SRO či AS spadá do kategorie práv a povinností mezi obchodní korporací a členem jejího orgánu. V obchodním zákoníku, zákoně č. 513/1991 Sb. (dále jako „ObchZ“) , najdeme obecnou úpravu práv a povinností orgánů a jejich členů v § 66 . V zákoně o obchodních korporacích , zákoně č. 90/2012 Sb.(dále jako „ZOK“) , se obecná úprava orgánů obchodní korporace vyskytuje v § 44-§62 ZOK. Speciální ustanovení pak vždy hledáme u příslušného typu obchodní korporace. Kdo nebo co je tedy tímto voleným orgánem? Ve společnosti s ručením omezeným se jedná o jednoho či více jednatelů, neboť dle §194 odst.1 ZOK Statutárním orgánem této společnosti je jeden nebo více jednatelů a dále se jedná o dozorčí radu, určí-li tak společenská smlouva nebo jiný právní předpis. Jednatelé společnosti jsou jmenováni a členové dozorčí rady jsou voleni valnou hromadou společnosti. U akciové společnosti se setkáváme s významnou novinkou, kterou přinesla , s nadějí očekávaná , rekodifikace soukromého práva. Jedná se o volbu systému vnitřní struktury akciové společnosti. V moderních zahraničních právních úpravách jsou zcela běžné dva základní modely vnitřní struktury akciové společnosti. Hovoříme o modelu monistickém a modelu dualistickém. Dualistický systém funguje na principu dvou oddělených a na sobě nezávislých orgánů – první orgán je výkonný, který řídí společnost a je odpovědný za její obchodní vedení a druhý orgán má kontrolní funkci, neboť dozoruje činnost výkonného orgánu. Roli výkonného orgánu v dualistickém systému sehrává představenstvo a kontrolního orgánu dozorčí rada. Oproti tomu u monistického systému se setkáváme pouze s jedním orgánem, který v sobě skloubí jak funkci výkonnou, tak funkci kontrolní. Obchodní zákoník upravoval pouze dualistický systém. Česká úprava monistického systému byla inspirována francouzskou a italskou předlohou s tím, že v některých detailech je inspirována i švýcarskou úpravou. Jak již bylo uvedeno výše, monistický systém je takový systém, kde je povinně vytvářen jeden orgán, který má výkonné členy, pověřené statutární činností (tzv. executive members) a členy pověřené kontrolou, resp. stojící mimo exekutivu (tzv. non-executive members). Podle nové české právní úpravy monistického systému je stěžejním orgánem tzv. správní rada. Správní rada určuje základní zaměření obchodního vedení společnosti a dohlíží na jeho řádný výkon. Do působnosti správní rady náleží jakákoliv věc týkající se společnosti, ledaže ji ZOK svěřuje do působnosti valné hromady. Správní rada má tři členy (nestanoví-li stanovy jinak) a volí ze svých členů předsedu, který organizuje a řídí její činnost.

Smlouva o výkonu funkce

Zabýváme-li se tématem odstoupení z funkce , měli bychom se nejprve zaměřit na smlouvu o výkonu funkce. Tato smlouva je upravena v § 59 ZOK. Práva a povinnosti mezi obchodní

korporací a členem jejího orgánu se řídí přiměřeně ustanovením občanského zákoníku o příkazu , ledaže ze smlouvy o výkonu funkce, byla –li uzavřena , nebo z tohoto zákona, plyne něco jiného. Smlouva o výkon funkce se v kapitálové společnosti sjednává písemně a schvaluje ji , včetně jejích změn, nejvyšší orgán společnosti. Pro téma odstoupení je však relevantní především odstavec 5. tohoto ustanovení, který říká, že člen orgánu obchodní korporace může ze své funkce odstoupit. Nesmí tak však učinit v době, která je pro obchodní korporaci nevhodná. Neurčuje-li společenská smlouva nebo smlouva o výkonu funkce jinak, oznámí odstupující člen své odstoupení orgánu , který jej zvolil a jeho funkce končí uplynutím jednoho měsíce od doručení tohoto oznámení , neschválí-li příslušný orgán obchodní korporace na žádost odstupujícího jiný okamžik zániku funkce. Je-li tímto orgánem jediný společník, skončí funkce uplynutím jednoho měsíce ode dne doručení oznámení o odstoupení z funkce jedinému společníkovi, neujednají-li jiný okamžik zániku funkce. Docentka Štenglová k tématu smlouvy o výkonu funkce v komentáři k zákonu o obchodních korporacích¹ (dále jako „Komentář“) uvádí, že k regulaci vztahů mezi obchodní korporací a členem jejího orgánu úpravou příkazu v občanském zákoníku dochází ze zákona, aniž by k tomu bylo třeba uzavření smlouvy, a uplatní se i na případy, kdy je uzavřena smlouva o výkonu funkce, a to pro otázky v této smlouvě či zákoně neupravené. Smlouva o výkonu funkce může být uzavřena jako smlouva o příkazu, nic však nebrání tomu, aby ji strany uzavřely jako jinou smlouvu, třeba i smlouvu pracovní či nepojmenovanou. §59 odst.2 stanoví požadavek souhlasu nejvyššího orgánu, valné hromady, pro smlouvy uzavírané se členy orgánů kapitálových společností. Důsledky nedostatku takového souhlasu stanoví §48, podle kterého je právní jednání, ke kterému nedal zákonem požadovaný souhlas nejvyšší orgán obchodní korporace, relativně neplatné.

Podmínky a důvody odstoupení

Dosavadní právní úprava nestanovila žádnou podmínku pro platné odstoupení. Z povinnosti loajality by se však dalo dovodit, že člen představenstva by neměl odstoupovat v době, která je pro společnost nevhodná. Zákon o obchodních korporacích tuto podmínku vtělil přímo do textu zákona. Zda k odstoupení došlo v onu nevhodnou dobu se bude posuzovat dle konkrétních okolností případu a bude tak ponecháno na volném uvážení soudu, tento pojem není v zákoně blíže definován. Docentka Štenglová zastává názor, že onou dobou nevhodnou

¹ Štenglová, Havel, Cileček,Kuhn, Šuk.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. Praha: C.H.Beck, 2013 , strana 150

může být například doba, kdy korporace čelí silné veřejné kritice , které se brání a odstoupení z funkce bez vážného důvodu by bylo možno považovat za uznání důvodnosti takové kritiky². Jak již ale bylo výše nastíněno, za určitých okolností ani toto nemusí být považováno za dobu nevhodnou. Na bližší vymezení doby nevhodné judikaturou si tak budeme muset nejspíše počkat. Osobně se domnívám, že pod tento pojem bychom mohli podřadit dobu hrozícího úpadku , situace jiných ekonomických zvrátů v korporaci či jiné zvraty, které se budou týkat personální složky společnosti.

Oznámení odstoupení

Zákon neurčuje způsob oznámení , lze je tedy učinit i zcela neformálně, vždy však takovým způsobem, aby se dostalo do dispoziční sféry orgánu, kterému je určeno, respektive do dispoziční sféry společnosti. Odstoupení může člen orgánu oznámit na zasedání orgánu, který jej zvolil do funkce ,může však odstoupit i mimo zasedání takového orgánu a písemné odstoupení zaslat na adresu společnosti. Úprava oznámení o odstoupení ve společenské smlouvě či smlouvě o výkonu funkce není v zákoně nikterak limitována. Vždy je však třeba mít na paměti korektiv dobrých mravů dle §580 odst.1 a §588 NOZ (Nového občanského zákoníku).

Okamžik zániku funkce

Tento okamžik bude věcí dohody mezi odstupujícím členem a obchodní korporací. Příslušný orgán totiž může schválit jiný okamžik zániku funkce jen na návrh odstupujícího člena orgánu, takovému návrhu však není povinen vyhovět. Pokud působnost valné hromady vykonává jediný společník, pak lze ,dle názoru docentky Štenglové³, adresovat odstoupení jak tomuto společníkovi, tak obchodní korporaci. Okamžik odstoupení je klíčovým bodem pro srovnání dosavadní a nové právní úpravy. Doposud funkce zanikla až v okamžiku , kdy odstoupení projednala nebo měla projednat valná hromada. Viz §66/1 ObchZ :,, Osoba, která je statutárním orgánem nebo jeho členem anebo členem jiného orgánu společnosti, může ze své funkce odstoupit . Je však povinna oznámit to orgánu, jehož je členem, nebo orgánu, který ji zvolil nebo jmenoval. **Výkon funkce končí dnem , kdy odstoupení projednal nebo měl**

² Štenglová, Havel, Cileček,Kuhn, Šuk.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. Praha: C.H.Beck, 2013, strana 152

³ Štenglová, Havel, Cileček,Kuhn, Šuk.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. Praha: C.H.Beck, 2013, strana 152

projednat orgán , který ji zvolil nebo jmenoval, nestanoví-li společenská smlouva anebo stanovy, že postačí, projednal-li ji nebo měl projednat orgán , jehož je členem... Jestliže osoba, která odstupuje z funkce , oznámí své odstoupení na zasedání příslušného orgánu , kočí výkon funkce uplynutím dvou měsíců po takovém oznámení , neschválí-li příslušný orgán společnosti na její žádost jiný okamžik zániku funkce.“

Oproti tomu v ZOKu se píše: „ Neurčuje-li společenská smlouva nebo smlouva o výkonu funkce jinak, oznámí odstupující člen své odstoupení orgánu , který jej zvolil a jeho funkce končí uplynutím jednoho měsíce od doručení tohoto oznámení , neschválí-li příslušný orgán obchodní korporace na žádost odstupujícího jiný okamžik zániku funkce.“

Jedná se o velmi významnou změnu, neboť mezi konáním valných hromad bývalo obvykle- neměla –li společnost problémy- pauza jednoho roku. Členové představenstva tak mohli zůstat ve funkci ještě několik měsíců poté, co rezignovali. Není sice vyloučeno, že se k žádosti odstupujícího člena mohla svolat mimořádná valná hromada, avšak takový postup by byl pro akciové společnosti s velkým počtem akcionářů velmi nepraktický.

Judikatura:

29 Odo 181/2003 – Účel § 66 odst.1 obchodního zákoníku

Právní věta: Účelem ustanovení § 66 odst.1 obch.zák. je jednak umožnit orgánům společnosti či jejich členům odstoupení z funkce, aniž by jim v tom společnost mohla zabránit, jednak ochránit společnost před tím, že statutární orgán nebo jeho člen ukončí funkci ze dne na den.

Krajský soud zamítl návrh na povolení zápisu výmazu jednatelů A., spol. s r.o., Ing. A.K. a Ing. J.S. do obchodního rejstříku , protože navrhovatelé neprokázali , že valná hromada konaná dne 15.12.2000, na které mělo být projednáno jejich odstoupení z funkce, byla řádně svolána. Z obsahu spisu soud zjistil, že navrhovatelé Ing. K. a Ing. S. předložili spolu s návrhem na svůj výmaz z obchodního rejstříku listiny zvané „ Odstoupení z funkce jednatele společnosti “ datované dne 14.12.2000 podepsané první Ing. K. , druhá Ing. S., s tím. Že odstoupení z funkce jednatele vzal svým podpisem na vědomí vždy druhý z nich. Předložili také zápis z valné hromady konané dne 15.12. 2000, ze kterého odvolací soud zjistil, že v bodě 3 programu valné hromady oznámili , že dne 14.12. 2000 odstoupili z funkce.

Odvolací soud uzavřel, že základním předpokladem ukončení výkonu funkce jednatele odstoupením je oznámení odstoupení orgánu , který jej jmenoval. Z obsahu spisu vyplynulo, že se tak stalo přímo na jednání valné hromady společnosti konané 15.12.2000, kdy, bez ohledu na to, zda tato valná hromada byla svolána v souladu se společenskou smlouvou,

navrhovatelé oznámili, že dnem 14.12.2000 odstoupili z funkce. Valná hromada pak byla povinna projednat jejich odstoupení na nejbližším zasedání, které se konalo po 15.12.2000. Z obsahu spisu nevyplývá a odvolatelé to ani netvrdí, že by po 15.12. 2000 proběhlo či měl proběhnout další jednání valné hromady. Odvolací soud tedy dospěl k závěru, že pro platné odstoupení jednatelů byl splněn pouze první předpoklad, tedy ten, že jednatelé své odstoupení valné hromadě řádně oznámili. Nebylo však prokázáno, že by jejich odstoupení projednala či projednat měla nejbližší valná hromada.

Podle mínění odvolatelů z ustanovení §66 odst.1 obchZ nelze „žádným právním výkladem“ dospět k závěru, že projednání odstoupení jednatele je zakázáno učinit ještě na tomtéž zasedání příslušného orgánu, tj. valné hromady společnosti.

Závěr NS:

Dovolací soud dospěl k závěru, že ustanovení §66 odst.1 obchZ nedává- pokud jde o jeho gramatický výklad- jednoznačnou odpověď na to, zda odstoupení určité osoby z funkce má projednat orgán, jemuž bylo odstoupení oznámeno, ještě na tom zasedání, na kterém k oznámení došlo, anebo na zasedání příštím. Je proto třeba doplnit gramatický výklad výkladem teleologickým a logickým.

Účelem ustanovení §66 odst.1 obchZ je na jedné straně umožnit orgánům či členům orgánů společnosti, aby mohli odstoupit z funkce bez toho, že by jim v tom společnost mohla zabránit, ať již aktivním jednáním nebo nečinností, na druhé straně pak ochránit společnost před tím, že statutární orgán nebo jeho člen ukončí funkci ze dne na den, aniž by dal společnosti přiměřený čas k tomu, aby si za něj mohla najít adekvátní náhradu. Takový postup by totiž v konkrétním případě mohl zcela ochromit činnost společnosti. Oba uvedené cíle jsou rovnocenné. Z toho pak lze dovodit, že při posuzování postupu jednatelů nebylo zkráceno právo společnosti na poskytnutí dodatečné lhůty k nalezení nových kvalifikovaných jednatelů.

Domnívám se, že závěr Nejvyššího soudu se uplatní i v současné právní úpravě. Jedná se o obecné vymezení účelu institutu odstoupení, ochrana společnosti před jejím ochromením je velmi důležitá. Dnes se tento právní závěr promítá do ustanovení § 59 odst.5 ZOKu. Spatřuji i určitou spojitost mezi tímto judikátem a povinností loajality.

29 Cdo 2863/2008 – Zda předání listiny obsahující oznámení o odstoupení z funkce předsedovi představenstva lze považovat za doručení společnosti.

Právní věta:

- I. Odstoupení z funkce člena orgánu společnosti je v souladu s ustanovením §66 odst.1 obchZ oznámeno orgánu společnosti i tehdy, je-li oznámení doručeno v písemné formě společnosti , o jejíž orgán jde.
- II. Předáním oznámení o odstoupení z funkce předsedovi představenstva akciové společnosti je odstoupení doručeno společnosti.
- III. Při rozhodování v jiné než rejstříkové v jiné než rejstříkové věci není soud vázán deklaratorním zápisem v obchodním rejstříku a je oprávněn posoudit, zda mezi skutečným právním stavem a stavem zápisu v obchodním rejstříku není rozpor.

Žalobkyně se po žalovaném domáhala zaplacení určité částky s úrokem z prodlení. Dne 26. Června 2000 vyhotovil Mgr. M.H. listinu, podle níž se s účinností od 1. července 2000 vzdal funkce člena dozorčí rady společnosti A.C. a.s. a požádal, aby společnost vzala tuto skutečnost na vědomí a na následující valné hromadě uvedla „tento stav do souladu se zápisem v obchodním rejstříku “. Dne 28. Června 2000 byla listina předána buď sekretářce nebo předsedovi představenstva společnosti Bc.P. , který její převzetí potvrdil podpisem a seznámil se s jejím obsahem, ovšem nepředložil jí valné hromadě společnosti. Podle stanov společnosti má dozorčí rada 3 členy volené a odvolávané valnou hromadou. Člen dozorčí rady se může vzdát své funkce písemným prohlášením doručeným dozorčí radě, valná hromada musí do 3 měsíců zvolit nového člena. Dne 5. října 2001 rozhodl jediný akcionář společnosti při výkonu působnosti valné hromady mimo jiné o odvolání Mgr. H. z funkce člena dozorčí rady společnosti. V důsledku tohoto rozhodnutí byl Mgr. H. vymazán jako člen dozorčí rady společnosti s datem zániku funkce 1.října 2001.

Soud prvního stupně posoudil skutkový stav tak, že funkce panu H. v důsledku rezignace nezanikla. Uvedl, že předpokladem ukončení členství v dozorčí radě v důsledku odstoupení bylo, že odstupující člen své odstoupení oznámí dozorčí radě, případně valné hromadě. Pan H. takto nepostupoval, neboť písemné vzdání se funkce doručil pouze sekretářce a předsedovi představenstva , lhůta k projednání jeho odstoupení valnou hromadou ani nezačala běžet. Protože vzdání se funkce nebylo valnou hromadou vůbec projednáno a k ukončení členství dozorčí radě nedošlo ani uplynutím času , byl Mgr. H. stále členem dozorčí rady společnosti. Nejvyšší soud se tedy v tomto případě musel zabývat otázkou, zda předání listiny obsahující oznámení o odstoupení z funkce předsedovi představenstva lze považovat za doručení společnosti.

Závěr NS:

Ustanovení § 66 odst. 1 ObchZ neupravuje formu ani způsob oznámení o odstoupení z funkce člena orgánu společnosti. Je nepochybné, že odstupující člen mohl oznámit své odstoupení na jednání příslušného orgánu. Avšak v době, kdy příslušný orgán nejedná, tak učinit nelze. Současně platí, že orgán obchodní společnosti není způsobilým subjektem práva, jemuž by bylo možno doručit oznámení např. poskytovatelem poštovních služeb. Za

této situace Nejvyšší soud uzavírá, že odstoupení z funkce je v souladu s ustanovením §66 odst.1 ObchZ oznámeno orgánu společnosti i tehdy, je-li oznámení doručeno v písemné formě společnosti, o jejíž orgán jde.

K tomu, aby odstoupení bylo společnosti doručeno, je třeba, aby se dostalo do sféry její dispozice, přičemž je logické, že za společnost jako právnickou osobu bude odstoupení přebírat vždy osoba fyzická, např. osoba, která je za společnost oprávněna přijímat poštu. Předání oznámení o odstoupení z funkce předsedovi představenstva akciové společnosti tento požadavek beze zbytku splňuje, neboť jde nepochybně o osobu, která je oprávněna za společnost přijímat poštu.

Podle mého názoru se jedná o stěžejní judikát mé práce, který se uplatní i v nové právní úpravě. Okamžik doručení odstoupení je naprosto zásadní. Doposud funkce zanikla až v okamžiku, kdy odstoupení projednala nebo projednat měla valná hromada. Dle úpravy v ZOK končí uplynutím 1 měsíce od doručení oznámení o odstoupení. Jedná se o dispozitivní úpravu.

23 Cdo 3867/2007 – zařazení projednání otázky odstoupení do pořadu jednání uvedeného v pozvánce na zasedání či oznámení jeho konání

Z rejstříkového spisu soud I.stupně zjistil, že orgánem příslušným volit a odvolávat členy dozorčí rady byla valná hromada a že jediný akcionář společnosti vzal při výkonu funkce valné hromady dne 13.9.2001 na vědomí vzdání se funkce členů dozorčí rady ze strany žalobců ke dni 30.6.2001 a schválil je. Odvolací soud především dovodil, že odstoupení z funkcí členů dozorčí rady mohlo být dáno na vědomí pouze valné hromadě společnosti. Vyjádřil též názor, že pokud žalobci tvrdí, že na valné hromadě konané dne 17.5.2001 mělo být projednáno jejich odstoupení z funkcí, pak ve smyslu ustanovení § 184 odst. 4,5 ObchZ i stanov společnosti by musel být zveřejněn v pozvánce či v oznámení o valné hromadě program této valné hromady, ve kterém by bylo uvedeno i vzdání se funkcí členů dozorčí rady.

Dovolatelé namítli, že listinou datovanou dnem 14.5.2001 předloženou odvolacímu soudu prokázali, že se vzdali funkcí členů dozorčí rady již uvedeného dne a svou abdikaci téhož dne doručili člence představenstva společnosti M.B. Dne 17.5.2001 proběhla valná hromada společnosti, již se zúčastnili všichni akcionáři a která odstoupení neprojednala, ač o něm věděla, neboť žalobci byli jedinými akcionáři společnosti. Dne 30.5.2001 žalobci prodali své akcie novému vlastníkovu a dne 18.6. 2001 byla uzavřena smlouva o postoupení pohledávek obsahující jejich prohlášení, že jsou postupníky z důvodu, že byli akcionáři postupitele a členy jeho dozorčí rady; i z této formulace podle názoru odvolatelů vyplývá, že v době uzavření smlouvy již členy dozorčí rady nebyli. Z popsanych skutečností odvolatelé dovozovali, že dne

14.5.2001 se o odstoupení dozvěděla jak dozorčí rada, tak představenstvo a všichni akcionáři společnosti a bylo proto povinností valné hromady konané dne 17.5.2001 odstoupení projednat.

NS:

Nejvyšší soud ve svém odůvodnění nejprve zmínil účel § 66 odst. 1 ObchZ (judikát zmíněný výše) a poté oznámil, že odvolací soud vycházel ze správného názoru, neboť výmaz člena statutárního orgánu z obchodního rejstříku má, stejně jako jeho zápis, povahu toliko deklaratorní. To znamená, že deklaruje vůči třetím osobám skutečnosti, které nastaly již dříve, z jiných právních důvodů (srov. Např. rozsudek NS sp. zn. 29 Cdo 3025/2000). Tento soud zopakoval, že odstoupení z funkce je v souladu s ustanovením § 66 odst. 1 ObchZ oznámeno orgánu společnosti i tehdy, je-li oznámení doručeno v písemné formě společnosti , o jejíž orgán jde, a že k tomu, aby odstoupení bylo společnosti doručeno, je třeba, aby se dostalo do sféry její dispozice, přičemž je logické že za společnost bude odstoupení přebírat vždy osoba fyzická. Právní názor odvolacího soudu, že odstoupení z funkcí členů dozorčí rady mohlo být oznámeno pouze valné hromadě akciové společnosti (rozuměno pouze přímo tomuto orgánu) , se tedy rozchází s judikaturními závěry Nejvyššího soudu. Lze dodat, že doručit přímo valné hromadě akciové společnosti vzhledem k povaze tohoto orgánu nelze jinak, než při jejím konání, přičemž není pochyb, že ustanovení § 66 odst. 1 ObchZ počítá s oznámením odstoupení jak na zasedání příslušného orgánu , jehož důsledky stanoví ve své šesté větě, tak i mimo ně, pro které platí režim obecný, upravený ve větě třetí a páté.

Odvolací soud založil svůj právní závěr na názoru, že valná hromada má povinnost projednat odstoupení z funkce podle ustanovení § 66 odst. 1, věty páté , ObchZ vždy pouze za splnění předpokladu, že toto odstoupení bylo zařazeno v pořadu jednání této valné hromady , obsaženého v pozvánce na valnou hromadu nebo v oznámení o jejím konání. Takto formulovaný právní závěr však správný není, neboť je v rozporu s dikcí zákona a jeho účelem. Jak již ve své práci zmiňuji výše, střetává se zde na jedné straně možnost odstoupení členů orgánů bez toho, aby jim v tom společnost mohla zabránit a na straně druhé se jedná o pojistku před tím, že statutární orgán nebo jeho člen ukončí funkci ze dne na den. Při posuzování postupu při odstoupení z funkce je třeba brát v úvahu konkrétní okolnosti posuzovaného případu , tj. je nutno zvažovat, zda postupem jednatelů nebylo zkráceno právo společnosti, resp. Jejích společníků , na poskytnutí dostatečné lhůty k nalezení nových kvalifikovaných jednatelů.

Bylo by v rozporu s vyloženým smyslem ustanovení § 66 odst. 1 ObchZ a vedlo by k zamření jeho účelu , kdyby měl být vznik povinnosti příslušného orgánu obchodní společnosti projednat odstoupení z funkce, a tedy v konečném důsledku též zánik funkce, vázán v každém případě, bez ohledu na jeho konkrétní okolnosti , na to, zda ten, komu přísluší

svolat zasedání příslušného orgánu (zpravidla jiný orgán společnosti, výjimečně člen orgánu či společníci), podle své libovůle zařadí či nikoliv projednání této otázky do pořadu jednání uvedeného v pozvánce na zasedání či oznámení o jeho konání .

Domnívám se, že i poslední judikát bude beze sporu použitelný.